

Ταυτότητα του Βιβλίου

φιλοσοφία

Το ισχύον Πρόγραμμα Σπουδών για τη Λογοτεχνία στο Λύκειο επιδιώκει να φέρει τη λογοτεχνία στη σχολική πράξη ως ένα διδακτικό αντικείμενο, το οποίο προϋποθέτει την ενεργό εμπλοκή των μαθητών/μαθητριών στο μάθημα, προκειμένου να κινητοποιήσει τη φαντασία και τη δημιουργικότητά τους και να συμβάλει στην ανάπτυξη αυτόνομης και κριτικής σκέψης. Στο πλαίσιο αυτό προκρίνεται η διαμόρφωση ενός δημιουργικού μαθησιακού περιβάλλοντος, σύμφωνα με τις αρχές της συνεργατικής και βιωματικής-διερευνητικής μάθησης, με τεχνικές συν-ανάγνωσης και με τη σταδιακή μετατροπή της σχολικής τάξης σε κοινότητα αναγνωστών/αναγνωστριών, όπου θα ενισχύονται η κριτική θεώρηση στάσεων και συμπεριφορών, η αποδοχή του άλλου και η χειραφέτηση της σκέψης, θα ενδυναμώνεται η διάθεση για προσωπική έκφραση και θα προάγονται η φιλαναγνωσία και η διά βίου μάθηση.

Ο σχεδιασμός του παρόντος διδακτικού βιβλίου υπακούει στον παραπάνω προσανατολισμό, κάνοντας πράξη το ειδικότερο περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών για τη Λογοτεχνία στο Λύκειο, που προβλέπει: α) την οργάνωση του γνωστικού αντικείμενου με βάση τις «συστάδες κειμένων», μικρό, δηλαδή, αριθμό λογοτεχνικών κειμένων που σχετίζονται στενά ως προς το θεματικό περιεχόμενο· β) τη συγκρότηση των συστάδων με θεματικά κριτήρια, τα οποία, για την Α΄ Λυκείου, καλύπτουν τέσσερις περιοχές: i) Με τη λογική ή με το συναίσθημα, ii) Τι πραγματικά αξίζει; (διλήμματα, προκλήσεις, αποφάσεις), iii) Ποιος από τους δυο μας είναι ο άλλος; και iv) Λογοτεχνικά κείμενα για τη Λογοτεχνία· γ) τον ευεργετικό συνδυασμό εγχειριδίων του μαθήματος της Λογοτεχνίας στο Λύκειο (Βιβλίου Μαθητή/Μαθήτριας, Συγγραφικού Σημειωματαρίου, Εγχειριδίου Δημιουργικής Γραφής)· δ) τη συνειδητοποίηση της διαχρονικής, εθνικής και ευρωπαϊκής/παγκόσμιας πορείας της λογοτεχνίας από τους/τις μαθητές/μαθήτριες του Λυκείου.

δομή

Στο πλαίσιο αυτού του σχεδιασμού, το βιβλίο, που αποτελείται από τρία τεύχη, εκκινεί με ανά τεύχος χρονογραμμή της εξέλιξης της Νέας Ελληνικής και της Παγκόσμιας Λογοτεχνίας, όπου εντάσσονται τα προς μελέτη κείμενα, ενώ σε ψηφιακό μαθησιακό αντικείμενο φιλοξενείται συναφής εκτενής χρονογραμμή-περιοδολόγηση της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Ακολούθως, προσφέρονται για διδασκαλία δεκατέσσερις συστάδες κειμένων (μία από τις οποίες σε μορφή Ψηφιακού Μαθησιακού Αντικείμενου στο τεύχος β΄), κατανεμημένες στα τρία τεύχη, ανάλογα με τις θεματικές ενότητες που προτείνονται στο Πρόγραμμα Σπουδών. Κάθε συστάδα αποτελείται από τέσσερα έως πέντε κείμενα και είναι σχεδιασμένη για 4 ή 5 διδακτικά δίωρα. Συνολικά, έχουν επιλεγεί εξήντα ένα κείμενα από την ελληνική και ξένη λογοτεχνία, τα οποία καλύπτουν ένα ευρύ χρονικό άνυσμα. Πρόκειται για ποιήματα, αυτοτελή ή σε αποσπασματική μορφή διηγήματα, αποσπάσματα από νουβέλες, μυθιστορήματα και θεατρικά έργα, καθώς και έντεχνα τραγούδια, που ανταποκρίνονται στα κριτήρια της ποιότητας του διδακτικού υλικού, της αντιπροσωπευτικότητας λογοτεχνών, σχολών και τεχνοτροπιών, και προσφέρονται για την απόκτηση «γνώσεων για τον κόσμο» και «γνώσεων για τη λογοτεχνία».

Η επιλογή των συγκεκριμένων κειμένων υπακούει στα προβλεπόμενα από το Πρόγραμμα Σπουδών κριτήρια, απορρέει από το αισθητικό, κριτικό και παιδαγωγικό βλέμμα της Συγγραφικής Ομάδας του βιβλίου, αλλά είναι εξ ορισμού ενδεικτική. Κάθε συστάδα ολοκληρώνεται με προτάσεις κειμένων, που καταλογογραφούνται μέσα στο έντυπο βιβλίο και προσφέρονται στην αναλυτική τους μορφή ως ψηφιακά μαθησιακά αντικείμενα. Τα κείμενα επέκτασης μπορούν είτε να αντικαταστήσουν κείμενα της συστάδας είτε να αποτελέσουν μια νέα συστάδα, με σκοπό να προσαρμοστούν στις ανάγκες, δυνατότητες και επιθυμίες των μαθητών/μαθητριών.

Με ανάλογο πνεύμα μπορεί κανείς να θεωρήσει ότι οι δραστηριότητες που προτείνονται για κάθε συστάδα κειμένων και υπηρετούν ποικίλες στοχεύσεις, ανταποκρίνονται στα πέντε βασικά θεματικά πεδία του Προγράμματος Σπουδών: την ανάγνωση/ακρόαση και κατανόηση, την παραγωγή λόγου, τη γνωστική διάσταση του μαθήματος της Λογοτεχνίας, την ψυχαγωγική λειτουργία της λογοτεχνίας και, τέλος, τη διαμόρφωση κοινότητας αναγνώστων/αναγνώστριών.

Ειδικότερα, οι προτεινόμενες –ατομικές και ομαδικές– δραστηριότητες αποβλέπουν: α) στην πολυεπίπεδη προσέγγιση των κειμένων εκ μέρους των μαθητών/μαθητριών και στην κατανόηση της πολυσημίας τους· β) στην προώθηση του κοινωνικού χαρακτήρα της ανάγνωσης που συνδέεται με την αλληλεπίδραση, την ανακαλυπτική μάθηση, τη μεταγνώση, την πολλαπλότητα των ερμηνειών· γ) στην ενθάρρυνση της αναγνωστικής ανταπόκρισης των μαθητών/μαθητριών με ένταξη των κειμένων στον δικό τους ιστορικό και κοινωνικό ορίζοντα· δ) στην παραγωγή προφορικού, γραπτού, πολυτροπικού και ψηφιακού λόγου σε σχέση με τα λογοτεχνικά κείμενα και τα καλλιτεχνικά έργα που προσεγγίζονται στην τάξη· ε) στην αξιοποίηση των υπόρρητων συνδέσεων της λογοτεχνίας με το συνεξεταζόμενο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας σε επίπεδο θεματικών συσχετισμών και καλλιέργειας συναφών τεχνικών και ειδών λόγου· στ) στον καταγίγισμό ιδεών και στην ελεύθερη διατύπωση των απόψεων, στην ενίσχυση της φαντασίας και των γλωσσικών δεξιοτήτων μέσα σε κλίμα πειραματισμού, παιγνιώδους εξερεύνησης και ελεύθερης δημιουργικής μετάπλασης των πρωτότυπων κειμένων· ζ) στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τις ανθρωπιστικές αξίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα μέσω της ενεργητικής ανάγνωσης και ακρόασης, στην καλλιέργεια της ενσυναίσθησης και της κριτικής θεώρησης των προκαταλήψεων και των στερεοτύπων· η) στην κατανόηση των τρόπων οργάνωσης του αφηγηματικού κειμένου και των δομικών στοιχείων του, στη δυνατότητα διάκρισης διαφορετικών λογοτεχνικών ειδών, στην εξοικείωση με τη λειτουργία των εκφραστικών τρόπων και τεχνικών της λογοτεχνίας, στην αναγνώριση της επιρροής του ιστορικού και κοινωνικού περιβάλλοντος στη δράση των χαρακτήρων· θ) στην αξιοποίηση της διαθεματικότητας, της διακειμενικότητας, της διακαλλιτεχνικότητας και της διαπολιτισμικότητας στην προσέγγιση των κειμένων· ι) στη βιωματική μέθεξη στο κείμενο μέσω θεατρικών τεχνικών, τεχνικών δραματοποίησης και άλλων μορφών τέχνης· ια) στην εξοικείωση με την αναζήτηση και διαχείριση πληροφοριακού υλικού από το διαδίκτυο, στη χρήση ψηφιακών εργαλείων, στη συμμετοχή σε ομαδικές ερευνητικές δραστηριότητες ανάγνωσης, δημιουργικής γραφής, καλλιτεχνικής έκφρασης και διαδικτυακής επικοινωνίας.

Η διδακτική προσέγγιση διεξάγεται στο πλαίσιο του «ερμηνευτικού κύκλου» (όλο-μέρη-όλο) και σε τρεις φάσεις –«πριν από την ανάγνωση», «κατά την ανάγνωση» και «μετά την ανάγνωση»– καθεμία από τις οποίες περιλαμβάνει δραστηριότητες προς επιλογήν από τον/την εκπαιδευτικό με βάση τις δυνατότητες και τα ενδιαφέροντα της τάξης. Οι δραστηριότητες ενθαρρύνουν την ενεργό

συμμετοχή των μαθητών/μαθητριών και υποστηρίζουν την ανάπτυξη των μαθησιακών δεξιοτήτων και της κριτικής σκέψης, τη διαφοροποιημένη μάθηση αλλά και την αισθητική καλλιέργεια των παιδιών. Η φάση «πριν από την ανάγνωση» της συστάδας περιλαμβάνει δραστηριότητες που στοχεύουν στην ανάκληση βιωμάτων, στην ενεργοποίηση της πρότερης γνώσης και στην πρόκληση του ενδιαφέροντος των μαθητών/μαθητριών σχετικά με το θέμα της συστάδας μέσω ποικίλου οπτικο-ακουστικού υλικού· στη φάση «κατά την ανάγνωση», υπάρχουν δραστηριότητες για κάθε κείμενο της συστάδας, οι οποίες αφενός υπηρετούν τα επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, όπως αυτά περιγράφονται στην αρχή της, αφετέρου προσανατολίζουν τη σχολική τάξη στη συνανάγνωση και στην αναζήτηση ερμηνευτικών απαντήσεων μέσω του διαλόγου και της συνεργασίας των μελών της αναγνωστικής κοινότητας· τέλος, η φάση «μετά την ανάγνωση» της συστάδας περιλαμβάνει δραστηριότητες παραγωγής προφορικού, γραπτού, πολυτροπικού και ψηφιακού λόγου – με έμφαση στη δημιουργική γραφή –, δραστηριότητες συγγραφής κειμενικών ειδών όπως η κριτική και το άρθρο, δραστηριότητες θεατρικού παιχνιδιού και διακαλλιτεχνικής διερεύνησης, δραστηριότητες διαχείρισης πληροφοριακού υλικού από το διαδίκτυο και αξιοποίησης ψηφιακών εργαλείων.

Στην κατεύθυνση του εμπλουτισμού της ερμηνευτικής διαδικασίας, ανάμεσα στα λογοτεχνικά κείμενα κάθε συστάδας υπάρχουν εργοβιογραφικά σημειώματα για τους συγγραφείς, με υπερδεσμούς (links) για πρόσθετο πληροφοριακό υλικό, που αξιοποιούνται στις δραστηριότητες της συστάδας. Επιπλέον, σε ό,τι αφορά στη χρήση της μεταγλώσσας, αξιοποιούνται κατατοπιστικά λήμματα για τους λογοτεχνικούς όρους που διδάσκονται σε κάθε συστάδα, προερχόμενα είτε από τη σχετική βιβλιογραφία είτε από τη Συγγραφική Ομάδα με βάση τη βιβλιογραφική αναδίφηση, και εμπλουτισμένα με παραπομπές σε έγκυρους ψηφιακούς πόρους. Υποσελίδες ερμηνείας λέξεων, εφοδιασμένες με συνδέσμους (links) ιστοτόπων, ενισχύουν την αναγνωστική ετοιμότητα των μαθητών/μαθητριών. Κάθε συστάδα εκκινεί με κειμενική προμετωπίδα και εικόνα αφόρμησης που «συνομιλούν» μεταξύ τους και με τα κείμενα της συστάδας άμεσα ή υπόρρητα, ενώ προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, σύντομο εισαγωγικό σχόλιο για τον θεματικό προσανατολισμό της συστάδας και σχετικές λέξεις-κλειδιά λειτουργούν ως προοργανωτές της αναγνωστικής εμπειρίας.

Δεδομένης της έμφασης του Προγράμματος Σπουδών στις αρχές της βιωματικής - διερευνητικής και της συνεργατικής μάθησης, αν και όλες οι συστάδες συνοδεύονται από πλήθος ομαδοσυνεργατικών δραστηριοτήτων, κρίθηκε σκόπιμο να υπάρχουν στο βιβλίο και συστάδες σχεδιασμένες αποκλειστικά με την αξιοποίηση ομαδοσυνεργατικών μορφών οργάνωσης της τάξης. Έτσι, τέσσερις από τις δεκατέσσερις συστάδες κειμένων – μία για κάθε θεματική περιοχή – παρέχουν ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο μαθησιακών δραστηριοτήτων σε ομαδοσυνεργατικές μορφές οργάνωσης της τάξης. Σε αυτές προβλέπεται η διαίρεση της τάξης σε τέσσερις ή πέντε ομάδες και προσφέρονται διαφορετικά φύλλα εργασίας για κάθε ομάδα, κοινό φύλλο εργασίας και ενδεικτικές ερωτήσεις για την οργάνωση του διαλόγου και την παρουσίαση των συμπερασμάτων στην ολομέλεια, ενώ υφίσταται η πλαisiώση από προαναγνωστικές και μετααναγνωστικές δραστηριότητες, όπως και στις λοιπές συστάδες. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, στόχο αποτελεί, μεταξύ άλλων, η διευκόλυνση του/της εκπαιδευτικού με την παροχή ολοκληρωμένων ομαδοσυνεργατικών σεναρίων διδασκαλίας που μπορούν παράλληλα να λειτουργήσουν και ως ενδεικτικά πρότυπα, στην περίπτωση που ο/η εκπαιδευτικός επιθυμεί να δημιουργήσει δικά του/της ομαδοσυνεργατικά διδακτικά σενάρια για κάποια/κάποιες από τις υπόλοιπες συστάδες.

Το Βιβλίο Μαθητή/Μαθήτριας έχει εμπλουτιστεί με συμπληρωματικό ψηφιακό υλικό (Ψηφιακά Μαθησιακά Αντικείμενα), που ενισχύει τις διδακτικές επιλογές, και έργα τέχνης που δεν περιορίζονται στον ελλαδικό χώρο, αναδεικνύοντας την πανανθρώπινη διάστασή της. Το ψηφιακό υλικό περιλαμβάνει εκτενέστερα λογοτεχνικά και άλλα κείμενα, σύντομα γλωσσάρια, οπτικοακουστικό υλικό, ψηφιακά εργαλεία για ασκήσεις δημιουργικής γραφής και διακαλλιτεχνικής προσέγγισης, καθώς και παιγνιώδεις δραστηριότητες μάθησης και αναστοχασμού, ώστε να προσφέρει εναλλακτικές επιλογές ανάλογα με τις ανάγκες, τις δυνατότητες και τις επιθυμίες των μελών της αναγνωστικής κοινότητας. Σε Παράρτημα προσφέρονται, ακόμα, ψηφιακά μαθησιακά αντικείμενα-Γλωσσάρια, με στόχο τη συγκέντρωση, την κατηγοριοποίηση, την εύχρηστη αξιοποίηση και την εμπέδωση των λογοτεχνικών όρων που παρουσιάζονται στις συστάδες. Σε αυτά φιλοξενείται και πρόσθετο ή διαφοροποιημένο υλικό από αυτό του έντυπου βιβλίου ώστε μαθητές/μαθήτριες και εκπαιδευτικοί να έχουν στη διάθεσή τους ένα ευρύ και πολυφωνικό πεδίο πληροφόρησης και προβληματισμού για τα θέματα της λογοτεχνίας. Στο τέλος κάθε συστάδας παρατίθενται αποσπάσματα θεωρητικών κειμένων/αναφορές σε λογοτεχνικούς όρους για περαιτέρω προβληματισμό, καθώς και σύντομοι πίνακες αυτοαξιολόγησης της κατανόησης και της αισθητικής εμπειρίας των μαθητών/μαθητριών. Στο τέλος του βιβλίου παρατίθεται η βασική δικτυογραφία και βιβλιογραφία που αξιοποιήθηκε κατά την εκπόνηση του εγχειριδίου.

Συνολικά, το περιεχόμενο και η δομή του βιβλίου έχουν σχεδιαστεί με φιλικό και ευχάριστο τρόπο για τον/τη μαθητή/μαθήτρια (αλλά και για τον/την εκπαιδευτικό). Εναλλάσσονται ατομικές και ομαδικές δραστηριότητες, από τις οποίες οι πρώτες είναι διατυπωμένες σε β' ενικό πρόσωπο, ενώ οι δεύτερες σε β' πληθυντικό, στοχεύοντας αφενός στην ατομική ενασχόληση, αφετέρου στην εφαρμογή των αρχών της συνεργατικής μάθησης και ενθαρρύνοντας την ομαδική εργασία, τον διάλογο και τη δημιουργικότητα των μαθητών/μαθητριών.

Επιπροσθέτως, το Βιβλίο Μαθητή/Μαθήτριας Α' Λυκείου «συνομιλεί» δημιουργικά τόσο με το Συγγραφικό Σημειωματάριο των μαθητών/μαθητριών όσο και με το Εγχειρίδιο Δημιουργικής Γραφής των εκπαιδευτικών, που προβλέπονται από το Πρόγραμμα Σπουδών. Συγκεκριμένα, οι συστάδες του Βιβλίου Μαθητή/Μαθήτριας «συναντούν» τα τέσσερα προσεκτικά επιλεγμένα αυτοτελή πεζογραφήματα του Συγγραφικού Σημειωματαρίου στη βάση των κοινών θεματικών, των κοινών αναγνωστικών προσεγγίσεων, της κοινής στόχευσης και της δημιουργικής αξιοποίησης της λογοτεχνικής ορολογίας, ενώ το Εγχειρίδιο Δημιουργικής Γραφής εφοδιάζει τον/την εκπαιδευτικό με το θεωρητικό πλαίσιο που το Βιβλίο Μαθητή/Μαθήτριας αλλά και το Συγγραφικό Σημειωματάριο υλοποιούν.

Με αυτήν την πλαισίωση οι μαθητές/μαθήτριες προάγουν την αναγνωστική εμπειρία, την ηθικοπνευματική και καλλιτεχνική καλλιέργεια και την κουλτούρα συνεργασίας που έχουν αποκτήσει από τα βιβλία της σειράς του Γυμνασίου, αξιοποιώντας το καινοτόμο Πρόγραμμα Σπουδών για τη Λογοτεχνία στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και δημιουργώντας κοινότητες αναγνωστών/αναγνώστριών.

Συντομογραφίες και συμβολισμοί

Αναζήτηση/ Αναζητήστε [...]	Οι αγκύλες περιέχουν λέξεις-κλειδιά για διευκόλυνση της διαδικτυακής αναζήτησης που γίνεται στην τάξη με τη μέριμνα του/της εκπαιδευτικού
[1886] (2023)	[έτος πρώτης έκδοσης του λογοτεχνικού έργου στη μητρική του γλώσσα] (έτος έκδοσης που χρησιμοποιήθηκε)
βλ.	βλέπε
Μτφρ.	μετάφραση
ΨΜΑ	Ψηφιακό Μαθησιακό Αντικείμενο
	Αναστοχαστική δραστηριότητα
	Συστάδα με αποκλειστικά ομαδοσυνεργατική μέθοδο

Τα δομικά μέρη

- ▶ έργα τέχνης
- ▶ μόντο σχετικά με το θέμα της συστάδας

[illegible]

- ▶ τίτλος συστάδας
- ▶ λίγα λόγια για τη συστάδα
- ▶ συγκεντρωτική λίστα με βιβλιογραφικές αναφορές των κειμένων
- ▶ μαθησιακά αποτελέσματα που αναμένονται από τη μελέτη της
- ▶ λέξεις-κλειδιά

Ελληνιστική εκπαίδευση
καθημερινή με λήξη στη
Γαλλική Γαλλία
Τζαν Χονορέ Φραγκάρ

Κόσμος, μου θαύματα
πλάσι λίκνο, αγάπη, ευτυχία
[...] ταυρίσας μου δε θαύματα
μυρτί και γάμο πάλι.
Ποιήτ. Π.Ρ. Μαρτίου
Ο γάμος των Αιγυπτίων
(Μίμνα, Αλκίμανδρος Ακτιών)

Κι οι μουσικές δε γενιέσονται
α' ένα παμπόζο και
Βελόνες, βελόνες, αλά και
Βελόνες V.I. (Χαλκός και Ορείων V.I.)
(Μίμνα, Γαλλία, Σαλόνι)

Jean Honoré Fragonard (1732-1799)
Young Girl Reading
Pencil and Watercolor
The National Gallery of Art (Washington)

δραστηριότητες πριν από την ανάγνωση
των κειμένων της συστάδας

1. Ο Γεώργιος Νίκας, στο έργο του *Η Γέννηση της Τραγωδίας* (1872), αναλύοντας τα δύο στοιχεία που θεωρεί ως συστατικά της τραγικής ποιότητας και της έντασης εν γένει, το «παθολογικό» και το «θεωσιακό», τα προσέλαβε έντονα, τους ανέπτυξε ως *les deux* στο έργο, τα περιελάμβανε ως κεντρικούς άξονες ανάλυσης (1, 3-4, 98). Παρατηρείται προεκάλυψη του κειμένου του Νίκου Χανταράκη *Γέννηση Θεωρημάτων σε Αθήνα* (1938) (9), και η *trilogie* με αντίθετους πόλους καίως και συμπεριφοράς για την εξέταση της ίδιας μεθόδου αναλυτικής ανάλυσης ως διαμορφωμένης και εντατικής με τον Γεώργιο Νίκο Χανταράκη Γέννηση.

2. Παρατηρείται προεκάλυψη τα πρόσωπα στον πίνακα του γαλλικού ζωγράφου Pierre-Auguste Renoir (1875) Τα γαμψά στο εστιατόριο Fourambour (1875).

■ Διακρίνουμε μια λίστα με συνιστώμενα ποίησης στην εικόνα, στην προέκταση.

■ Χαρακτηριστικές/κατασκευαστικές σε ομάδες δύο, υπάρχει ένα πρόσωπο ο καθένας/καθμία και ένα άδικο το ένα άδικο. Γράφει ονομαστικά φανταστικές διακρίσεις με πρόσωπα που σε ερωτήσεις να αναζητούνται από ονομαστικές στην εικόνα, των προτύπων. Αν βλέπτε, συμπληρώστε τα μακρινά λεγόμενα/ερωτήσεις (speech bubbles, thought bubbles), όπως στη δεξιά αντίστροφη.

Pierre-Auguste Renoir (1875). *Τα γαμψά στο εστιατόριο Fourambour* (Déjeuner au restaurant Fourambour). Art Institute of Chicago. The Painter Collection.

Νεφέλη Σαββίδου 1995, 105

- δραστηριότητες πριν από την ανάγνωση, με χρωματική διαφοροποίηση της σελίδας

► δραστηριότητες κατά την ανάγνωση:
περιλαμβάνουν τα κείμενα της συστάδας,
βιογραφικές και εργογραφικές πληροφορίες για
τους/τις δημιουργούς, λεξιλογικές πληροφορίες
ως υποσημειώσεις και διακριτά εμφανείς
δραστηριότητες αναγνωστικής ανταπόκρισης
και ερμηνευτικής προσέγγισης καθενός από αυτά.
Οι εικόνες και το συνοδευτικό ψηφιακό υλικό
έχουν στενή σύνδεση με το περιεχόμενο
των κειμένων και με τις δραστηριότητες.

[illegible][illegible]

Στο τέλος της συστάδας:

- ▶ δραστηριότητες μετά την ανάγνωση των κειμένων, με χρωματική διαφοροποίηση της σελίδας
- ▶ μια σειρά από δραστηριότητες συνανάγνωσης, από τις οποίες κάνει επιλογές ο/η εκπαιδευτικός
- ▶ προτεινόμενα κείμενα για επέκταση της συστάδας
- ▶ αναστοχαστικές δραστηριότητες.

[illegible]

Εκδόσεις 24γράμματα

Συντελεστές

Επιστημονικός υπεύθυνος: **Μαρία Ξέστερνου**

Ειδήμων γνωστικού αντικείμενου: **Δέσποινα Δούκα**

Σύλληψη: **Θεόδωρος Βάσσης, Ειρήνη Γαμβρού, Δέσποινα Δούκα, Δήμητρα Κιούση, Μαρία Ξέστερνου**

Το παρόν αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της Πράξης «Συγγραφή, Αξιολόγηση και Ένταξη διδακτικών βιβλίων στο Μητρώο Διδακτικών Βιβλίων και στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Διδακτικών Βιβλίων» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 6010165, του Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027» που υλοποιείται από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πρόγραμμα
Ανθρώπινο Δυναμικό και
Κοινωνική Συνοχή